

INŽENJERSKA EKONOMIKA 1

Akadska godina 2019./2020.

Informacije o predmetu

28. rujna 2020.

NASTAVNICI

○ Nositelji:

- Prof. dr. sc. Roman Malarić (ZOEM)
- Prof. dr. sc. Željko Tomšić (ZVNE)
- Doc. dr. sc. Mihaela Vranić (ZOEM)
- Izv. Prof. dr. sc. Hrvoje Pandžić (ZVNE)

○ Izvoditelji:

- Prof. dr. sc. Dubravko Sabolić (HOPS d.o.o.)
- Doc. dr. sc. Marko Jurčević (ZOEM)

KONTAKT

- roman.malaric@fer.hr
- zeljko.tomsic@fer.hr
- mihaela.vranic@fer.hr
- hrvoje.pandzic@fer.hr
- dubravko.sabolic@hops.hr
- marko.jurcevic@fer.hr

(može i ...@gmail.com, ali NE fer.hr)

Tjedni plan nastave

1. Definicija ekonomije. Mikroekonomija i makroekonomija. Koncepti mikroekonomije: oskudnost, resursi, oportunitetni trošak. Normativna i pozitivna ekonomija. Čimbenici proizvodnje. Krivulja proizvodnih mogućnosti.
2. Ponuda. Potražnja. Potražnja, ponuda i ravnoteža.
3. Krivulje potražnje i ponude - pomaci. Intervencija vlade na tržišne cijene: nametanje minimalne i maksimalne cijene. Vanjski učinci i javna dobra. Tržište.
4. Definicija - mjera osjetljivosti. Cjenovna elastičnost potražnje. Osjetljivost potražnje na druge faktore. Prihodovna elastičnost potražnje. Križna cjenovna elastičnost i vrste dobara. Cjenovna elastičnost ponude.
5. Uvod u mjere: ukupne, prosječne, granične. Koncepti: Neto dobit, granična korisnost, granični trošak. Odluke ovisne o graničnim vrijednostima. Korištenje granične korisnosti i krivulje graničnih troškova za pronalaženje neto korisnosti.
6. Teorija korisnosti. Maksimalizacija korisnosti i potražnja. Krivulja ravnodušnosti (indiferencije). Budžetski pravac. Krivulje indiferencije i budžetski pravac: izbor potrošača.
7. Čimbenici proizvodnje. Funkcija proizvodnje.
8. Međuispit.
9. Proizvodne odluke i troškovi: kratki rok. Proizvodne odluke i troškovi: dugi rok.
10. Savršena konkurencija: model. Određivanje outputa u kratkom roku. Savršena konkurencija u dugom roku. Priroda monopola. Model monopola. Procjena monopola.
11. Monopolistička konkurencija: konkurencija među mnogima. Oglašavanje i diskriminacija cijena. Oligopol: konkurencija među nekolicinom. Teorija igara.
12. Kamate - trošak novca. Protok novca. Inflacija i njezine mjere. Metode provjeravanja projekata. Financijska isplativost.
13. Pouzdanost i rizik kao dio djelovanja i života. Teorija i koncepti pouzdanosti i rizika. Modeli i mehanizmi kvarova. Metode procjene rizika. Metoda stabla događaja. Metoda procjene sigurnosti pomoću vjerojatnosti.
14. Proces zapošljavanja u velikoj tvrtki. Važnost planiranja karijere. Uska specijalizacija ili orijentacija prema menadžmentu. Važnost socijalnih vještina za napredovanje. Karijera u malim i srednjim poduzećima. Izrada prvog poslovnog plana. Realna procjena potrebnih investicija.
15. Završni ispit.

Ishodi učenja

1. Objasniti osnovne pojmove iz ekonomike
2. Objasniti funkcioniranje konkurentskih tržišta temeljem zakona ponude i potražnje
3. Objasniti ponašanje potrošača
4. Objasniti i primijeniti pojam elastičnosti pri modeliranju ponude i potražnje
5. Prepoznati ključne faktore pri donošenju poslovnih odluka u poduzeću
6. Izračunati određene mjere vezane uz proizvodnju i troškove
7. Razlikovati tržišne strukture koje utječu na ponašanje poduzeća
8. Izračunati isplativost različitih investicijskih opcija primjenom jednostavnih metoda ocjene profitabilnosti
9. Identificirati rizike povezane s investicijama i sudjelovanjem na tržištu

OBLICI NASTAVE

- predavanja
- kroz Moodle sustav e-učenja stavlja se na raspolaganje obvezna literatura i dopunska literatura za čitanje, video isjecci, riješeni računski zadaci i zadaci za samoprovjeru znanja
- konzultacije
  - u pauzama predavanja i neposredno poslije
  - moguće i prema dogovoru
  - moguće su osobno ili e-mailom

NASTAVA

- Za sada MS Teams, pon. 12:00 – 14:00
- Predavanja će biti snimljena i bit će vam dostupna za naknadno gledanje ubrzo nakon održavanja.
- Inače, u normalnom modu održavanja nastave termini su:
- Pon. 12-14, ut. 17-19.

POLAGANJE ISPITA – USPOREDNA TABLICA

Inženjerska ekonomika 1, 2020/21 Raspodjela bodova	Prije i poslije Covid-19 pandemije		Za vrijeme Covid-19 pandemije ^{\$}	
	Kontinuirana nastava	Ispitni rok	Kontinuirana nastava	Ispitni rok
Samoprovjere (Moodle)	20 %	20 %	20 %	20 %
Aktivnost na nastavi	10 %	10 %	10 %	10 %
Međuispit	30 %	/	/	/
Završni ispit (pismeni)	40 %	/	50 %	/
Ispit (pismeni)&	/	30 %	/	30 %
Ispit (usmeni)&	/	40 %	/	40 %
Esej	/	/	20 %	/
<p>Bilješke: \$ Sve aktivnosti (nastava, ispiti) provode se ili mogu biti provedene online. To ovisi o trenutnoj epidemiološkoj situaciji.</p> <p> & Prag za pristupanje usmenom ispitu je 50% postignutih bodova na pismenom. Prag za prolazak usmenog ispita je 50% postignutih bodova.</p>				

OCJENJIVANJE

- Dovoljan (2) 50
- Dobar (3) 60
- Vrlo dobar (4) 75
- Izvrstan (5) 90

LITERATURA

- D. Sabolić, ***Uvod u mikroekonomiku***, skripta za predmet
- Samuelson, P.A., W.D. Nordhaus, ***Ekonomija***, 19. izdanje, Mate d.o.o., 2011.
- Roger A. Arnold, ***Microeconomics***, 9th ed., South-Western/Cengage Learning, 2010., 2008.
- McConnell, C.R., S.L. Brue, ***Microeconomics***, 16th ed., McGraw-Hill Irwin, 2005.
- D. Salvatore, ***Ekonomija za menadžere u svjetskoj privredi***, Mate d.o.o., 1994.
- S. Orsag, ***Budžetiranje kapitala – procjena investicijskih projekata***, Masmedia, 2002.
- A. Koutsoyiannis, ***Moderna mikroekonomika***, Mate d.o.o., 1996.

FER-OVA POSLOVNA RADIONICA

- **Vidite li se kao budući:**
  - inženjer-specijalist,
  - vrijedan zaposlenik nekog poduzeća ili ustanove, ili pak kao
  - poduzetnik s vlastitom idejom i proizvodom?
- **Potrebno Vam je postizanje, odnosno povećanje:**
  - Vaše financijske pismenosti,
  - znanja i vještina potrebnih za uspješno poslovanje u stvarnom gospodarskom okruženju,
  - poduzetničkog načina razmišljanja i vještina.
- **Pozivamo poslovne ljude** iz različitih područja djelatnosti, koji su vlastitim radom i znanjem postigli značajan i održiv poslovni uspjeh.
  - Nema dosadnih jednosmjernih predavanjima s prepunjenim slajdovima. Štoviše, uopće nema slajdova.
  - Ima samo komunikacije s ljudima koji Vam imaju što za prenijeti, i koji vole razgovarati s Vama.
- Jako smo zainteresirani za **VAŠE** ideje, prijedloge, pitanja...

ŠTO JE EKONOMIKA

- Ekonomika je DRUŠTVENA ZNANOST koja proučava kako društvo bira uporabu
  - oskudnih resursa koji mogu biti i drugačije upotrijebljeni, kako bi
  - proizvelo, raspodijelilo i potrošilo potrebna mu dobra.

○ ŠTO ?

- *Koje vrste i količine dobara (proizvoda) treba proizvesti?*

○ KAKO ?

- *Kako se oskudna proizvodna sredstva angažiraju za proizvodnju potrebnih dobara?*

○ ZA KOGA ?

- *Kakva je razdioba dohotka i potražnje između različitih pojedinaca, grupa, klasa...?*

ŠTO JE *ZAPRAVO* EKONOMIKA

EKONOMIKA = OPTIMALIZACIJA

OPTIMALIZACIJA $\subset$ MATEMATIKA

Dakle:

EKONOMIKA $\subset$ MATEMATIKA

Pojavni oblici matematike, doduše, mogu biti različiti.

Pojavni oblici ekonomike također.

DVA GLAVNA POLJA EKONOMIKE

- MAKROEKONOMIKA

- MIKROEKONOMIKA

FAKTORI PROIZVODNJE

- Prirodni izvori („zemlja”)
- Ljudski rad
- Kapital

NEKOLIKO KLJUČNIH KONCEPATA U EKONOMICI

— ZA UVODNI SAT

- **novac – najvažniji društveni izum**
  - vremenska perspektiva novca
- **kružni tijek ekonomije**
  - obrtaj
  - tržište
  - tipovi ekonomija
- **granica proizvodnih mogućnosti**
  - granična korisnost, granični proizvod, granične veličine općenito...
- **oportunitetni trošak**